

Dyskalkyli

- Hur personer med olika funktionsnedsättningar använder internet

Datainsamlingsperiod: 2017-05-01 till 2017-10-09

Antal svarande: 31

Publiceringsdatum: 2018-01-31

Begripsam

www.begripsam.se

Stefan Johansson

Stefan.johansson@begripsam.se

0708-23 10 64

Om rapporten och undersökningen

Detta är en delrapport i undersökningen Svenskarna med funktionsnedsättning och internet. Undersökningen har genomförts av Begripsam med vetenskapligt stöd från KTH. Den har finansierats av Post- och telestyrelsen, Konsumentverket och med egna medel från Begripsam samt stort ideellt engagemang från kontaktpersoner i föreningar och organisationer som hjälpt oss med att förmedla information om undersökningen. Frågor och svarsalternativ har utarbetats av medlemmar i föreningen Begripsam.

Undersökningen kompletterar den officiella statistiken om vad svenskar gör på internet och hur de tycker smarta telefoner, datorer och surfplattor fungerar. De personer som deltagit i undersökningen har olika diagnoser, funktionsnedsättningar och svårigheter.

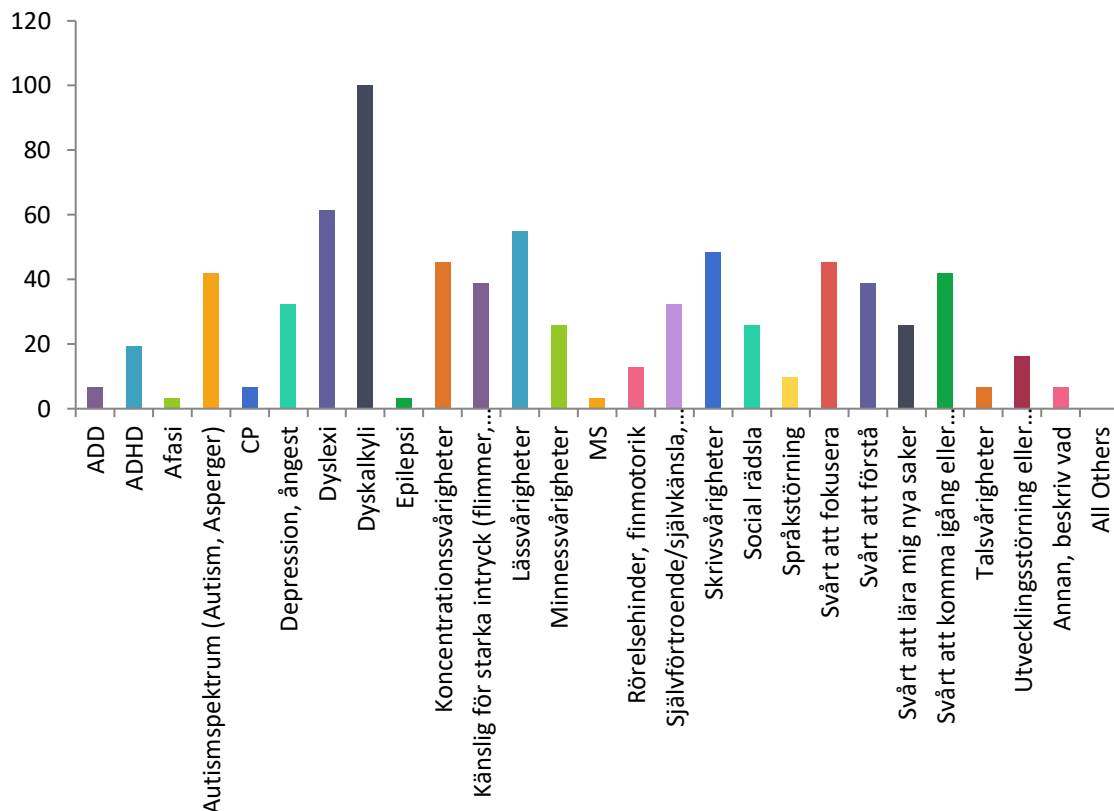
Mer information om undersökningen hittar du på www.begripsam.se

Innehåll i rapporten

Om rapporten och undersökningen	2
Diagnoser och svårigheter	3
Internet	4
Smart telefon	15
Dator	17
Surfplatta	19
Bakgrundsuppgifter	21
Begripsam AB	29

Diagnoser och svårigheter

Vilken eller vilka av dessa diagnoser, funktionsnedsättningar eller svårigheter har du?

	Procent	Antal
ADD	6.5%	2
ADHD	19.4%	6
Afasi	3.2%	1
Autismspektrum (Autism, Asperger)	41.9%	13
CP	6.5%	2
Depression, ångest	32.3%	10
Dyslexi	61.3%	19
Dyskalkyli	100.0%	31
Epilepsi	3.2%	1
Koncentrationssvårigheter	45.2%	14

Känslig för starka intryck (flimmer, ljus, ljud)	38.7%	12
Lässvårigheter	54.8%	17
Minnessvårigheter	25.8%	8
MS	3.2%	1
Rörelsehinder, finmotorik	12.9%	4
Självförtroende/självkänsla, bristande	32.3%	10
Skrivsvårigheter	48.4%	15
Social rädsla	25.8%	8
Språkstörning	9.7%	3
Svårt att fokusera	45.2%	14
Svårt att förstå	38.7%	12
Svårt att lära mig nya saker	25.8%	8
Svårt att komma igång eller avsluta saker	41.9%	13
Talsvårigheter	6.5%	2
Utvecklingsstörning eller intellektuell funktionsnedsättning	16.1%	5
Annan, beskriv vad	6.5%	2

Annan, beskriv vad

Gångsvårigheter

astma/allergi

Internet

Använder du internet?

	Procent	Antal
Ja	100.0%	31

Tycker du att det är svårt att använda internet och i så fall varför?

	Procent	Antal
Jag tycker inte det är svårt att använda internet	41.4%	12
Det är svårt att söka information	20.7%	6
Det är svårt att navigera, att hitta till rätt ställe	37.9%	11
Det är svårt att använda tjänster (till exempel fylla i blanketter, köpa och beställa saker)	34.5%	10
Det är svårt att förstå innehåll	27.6%	8
Det är svårt med lösenord	51.7%	15
Det är svårt för att design och utformning är störande	41.4%	12
Det är svårt för att det inte fungerar med mina hjälpmedel	10.3%	3
Det är svårt men jag kan inte beskriva varför	27.6%	8
Annat, beskriv vad	20.7%	6

Annat, beskriv vad

Det är inte svårt - det är bra.
Fastnar
Störande distraherande och irriterande reklam omkring
Typsnitt på text
ibland helt för mig ologiska upplägg på vissa sidor
måsyte ha en lista med lösenord till alla tjänster.

Om du tycker att internet är svårt: Beskriv gärna mer i detalj varför internet är svårt.

Bortsätt från det jag sagt redan så gör min synnedsättning och kroniska migrän att det är svårt att fokusera på en skärm. Allt flimrar
Fastnar i flödet
För mycket information, svårt att sortera.
Jag har svårt för mycket text. Vill helst ha info med få ord och mera i bildform. Läser sällan. Blir mest att jag tittar på roliga fotografier. Ibland måste jag söka text info. Då kan det vara svårt med mobil Internet. Lättare med stationär dator än platta och telefon

Jag kan ej läsa och skriva, jag har hjälp av personlig assistent.

Jag kan trycka på något på tangentbordet och få en hel annan bild/text blir frustrerat för jag har ingen att fråga, eller eftersom jag inte vet vad som hände, vet inte VAD ska jag fråga om. Receptorn, människan jag ställer frågan tittar på mig som om jag kom från mars (planeten). Har ibland slagit på tangentbordet då frustrationen jag upplevde resulterade i ilska. Jag försökt skaffa mobilt bank-ID för att underlätta men det gick inte det heller.

Komma ihåg lösen.

Många gånger svårt att hitta det jag söker. Många hemsidor har inte talsyntes Ofta långa och krångliga sökvägar Många har väldigt röriga hemsidor Dåliga sökfunktioner på hemsidor Det måste vara helt rättstavat många gånger för att få träffar

Många webb sidor har en svår layout. Många konstiga färger där text står. T.ex blå botten med vit text. Blinkande ljus eller text. Jag kan komma med hur många problem som helst!

Stavar fel och hittar inte rätt. Tar lång tid. En del är på engelska. Skapar frustrering

Väldigt mycket information som är svår att sortera

Brukar du be någon om hjälp med att göra saker på internet?

	Procent	Värde
Ja	48.4%	15
Nej	48.4%	15
Vet inte	3.2%	1

Använder du Facebook?

	Procent	Värde
Ja	83.9%	26
Nej	16.1%	5

Har du en blogg?

	Procent	Värde
Ja	16.7%	5
Nej	83.3%	25

Hur ofta använder du internet för att spela spel?

	Procent	Värde
Aldrig	35.5%	11
Någon gång	29.0%	9
Varje månad	6.5%	2
Varje vecka	16.1%	5
Dagligen	3.2%	1
Flera gånger dagligen	9.7%	3

Hur ofta använder du internet för att titta på tv-program?

	Procent	Värde
Aldrig	9.7%	3
Någon gång	29.0%	9
Varje månad	9.7%	3
Varje vecka	22.6%	7

Dagligen	16.1%	5
Flera gånger dagligen	12.9%	4

Hur ofta använder du internet för att lyssna på talböcker eller ljudböcker?

	Procent	Värde
Aldrig	45.2%	14
Någon gång	25.8%	8
Varje månad	6.5%	2
Varje vecka	9.7%	3
Dagligen	12.9%	4

Hur ofta använder du internet för att läsa en dagstidning?

	Procent	Värde
Aldrig	16.1%	5
Någon gång	19.4%	6
Varje vecka	35.5%	11
Dagligen	19.4%	6
Flera gånger dagligen	9.7%	3

Hur ofta använder du internet för att köpa biljetter till resor?

	Procent	Värde
Aldrig	35.5%	11
Någon gång	38.7%	12
Varje månad	22.6%	7
Vet inte	3.2%	1

Oavsett hur ofta du köper biljetter, vad tycker du bäst stämmer in på dig:

	Procent	Värde
Jag försöker köpa alla mina biljetter via internet	64.3%	18
Jag undviker om möjligt att köpa biljetter via internet	35.7%	10

Hur ofta använder du internet för att boka tider inom vården?

	Procent	Värde
Aldrig	51.6%	16
Någon gång	38.7%	12
Varje månad	9.7%	3

Oavsett hur ofta du bokar tider inom vården, vad tycker du bäst stämmer in på dig:

	Procent	Värde
Jag försöker boka alla tider till vården via internet	50.0%	12
Jag undviker om möjligt att boka tider inom vården via internet	50.0%	12

Använder du en e-legitimation?

	Procent	Värde
Ja	58.1%	18
Nej	38.7%	12
Vet inte	3.2%	1

Om du använder en e-legitimation; Hur tycker du det är att använda en e-legitimation?

	Procent	Värde
Lätt	47.8%	11
Varken lätt eller svårt	34.8%	8
Svårt	17.4%	4

Använder du Mobilt BankID?

	Procent	Värde
Ja	67.7%	21
Nej	29.0%	9
Vet inte	3.2%	1

Om du använder ett mobilt BankID; Hur tycker du det är att använda Mobilt BankID?

	Procent	Värde
Lätt	62.5%	15
Varken lätt eller svårt	29.2%	7
Svårt	8.3%	2

Använder du internet för att betala räkningar?

	Procent	Värde
Ja	64.5%	20
Nej	29.0%	9
Vet inte	6.5%	2

Om du betalar räkningar via internet; Hur tycker du det är att betala räkningar via internet?

	Procent	Värde
Lätt	50.0%	12
Varken lätt eller svårt	20.8%	5
Svårt	29.2%	7

Har du använt internet för så kallad e-handel?

	Procent	Värde
Ja	80.0%	24
Nej	20.0%	6

Om du har e-handlat; Hur tycker du det är att handla via internet?

	Procent	Värde
Lätt	42.9%	12
Varken lätt eller svårt	32.1%	9
Svårt	25.0%	7

Är du oroad för att bli lurad när du använder internet?

	Procent	Värde
Det oroar mig inte	19.4%	6
Det oroar mig ibland	51.6%	16
Det oroar mig alltid	29.0%	9

Om det händer att du blir oroad får du gärna beskriva mer kring vilken situation du blir oroad

ATT BLIR HAKAD
Använder ej e handel med rädsla för att visakort blir hackat och tömt. Har ändå särskilt kort för ändamålet och ej alla pengar på samma konto. Vad gäller pengar används helst kontanter i dagliga inköp, undviker kortbetalning. Är också rädd för att ha personliga uppgifter registrerade på Internet, att fastna i olika databaser och register som kan bli hackade osv
Att det inte blir rätt utifrån vad jag beställt
Betala för saker som man inte får eller får fel saker.
Eftersom jag är dyslektiker och dyskalkylier, det tar mycket energi kan jag missa viktigt information och/eller jag kan gå in på information som leder mig i något lurendrejeri på nätet som jag inte kan skydda mig mot och det tycket jag är oerhört obehagligt och det gör mig osäker.
Hur vet jag om jag kan lita på sidan
Kreditkortsuppgifter.
När det handlar om pengar. Jag kastar lätt om siffror. T.ex 12 blir 21, 48 blir 84. OCR nummer har ofta många liknande siffror på rad typ 3000045 67. då är det svårt för mig att avgöra om det är 3,4 eller 5 nollor på rad.
När jag ska betala med kort samt varje gång jag nämner hela mitt personnummer i en beställning
Virus vid t.ex. användandet av appar. Att någon "tar kontroll" över webbkameran m.m.
när jag spontanköper och inte kan ångra eller skicka tillbaka utan att det kostar
om man betalat och inte får någon vara.

Känner du dig delaktig i det digitala samhället?

	Procent	Värde
Ja	58.1%	18
Till viss del	32.3%	10
Nej	9.7%	3

Beskriv gärna dina tankar kring din delaktighet i det digitala samhället!

Genom FB håller jag kontakt med famijl och vänner. På tumblr får jag information och diskuterar de

tv serier jag tycker om. Jag har även fått vänner som har svår astma/allergi över hela världen som har dålig ork eller svårt att umgås med mycket dofter från personer. Därför blir FB och tumblr så viktig för mig. Sedan hjälper det att gå in på de sidorna när jag försöker bemästra astma problem utan att bli i full panik. jag tar min medicin och en kopp kaffe och går in på någon av sidorna. Då är det lättare att koncentrera mig på att andas in/ut utan att bli så rädd. En annan sak som tumblr är bra för är att jag har VÄRKLIGEN KÄMPAT för att lära mig Engelska på grund av min dyslexi. Nu får jag träning nästan varje dag. Toleransen när jag har skrivit att jag har dyslexi är stor. De som börjar klaga och gnälla blockerar jag har hänt en gång på 3 år! det händer oftare när det gäller svenska i verkliga livet!

Håller mig informerad om världen och vänner.

Jag blir gärna delaktig i den digitala samhället men saknar nog kunskap kring hur det fungerar, hur jag kan vända det till ett verktyg som hjälper mig snarare än det kan stjälpa.

Jag har upplevt samhället före det blev digitalt. Då var man mycket mera isolerad med sina sociala svårigheter. Då fanns det ingenstans man kunde uttrycka sig och dela med sig eller söka likasinnade och samtidigt ha en trygg anonymitet. Idag finns det så mycket tillgänglighet och man kan finna unika saker man kan relatera till man trodde man var ensam om. Man kan också vara ensam och kommunicera med andra utan att träffas eller gå ut. Jag har telefon skräck och Internet är jättebra för det mesta när det går att kommunicera utan att ringa

Jag känner mej delaktig, men kanske inte fullt ut. Många gånger är det krångligt och då ger jag upp Tycker det är fel när exempelvis det på nyheterna hela tiden hänvisas till respektive hemsidor för att få hela informationen. Och förutsätts hela tiden att alla alltid har tillgång till Internet och sen då oxå kan hantera det. Det här utestänger många

Modernt och skapar ett bredare utbud av saker.

Titta på tv o köpa saker Gör mej bara mer utanför.

Tycker det är bra men vad händer när det inte fungerar? vad gör man då?

Smart telefon

Har du tillgång till en smart telefon?

	Procent	Värde
Ja	83.3%	25
Nej	16.7%	5

Hur kunnig är du på att använda en smart telefon?

	Procent	Värde
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en smart telefon	40.0%	12
Jag kan använda en smart telefon men skulle behöva mer kunskaper eller hjälpmedel	43.3%	13
Jag kan inte tillräckligt om smart telefoner för det jag vill använda smart telefoner till	10.0%	3
Jag kan inte alls använda en smart telefon	6.7%	2

Hur tycker du det är att använda en smart telefon?

	Procent	Värde
Lätt	54.2%	13
Varken lätt eller svår	33.3%	8
Svårt	12.5%	3

Har du några hjälpmedel till din smarta telefon?

	Procent	Värde
Ja	45.8%	11
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	20.8%	5
Nej	25.0%	6
Nej, men jag skulle behöva hjälpmedel	8.3%	2

Beskriv gärna de hjälpmedel du har i din smarta telefon

Den blinkar när jag får samtal och sms

Inspelning av samtal, så kan jag lyssna på telefonsamtal där man exempelvis får en adress/vägbeskrivning. Som en påminnelse om det vi pratade om

Stavning och samlat mina lösen.

Talsyntes. säkert fler som jag inte kan komma på nu. De har blivit vardag för mig! har haft telefonen sedan maj 2014. mitt användande utvecklas dagligen. Jag är frågvis och söker upp personer och frågar hur saker fungerar.

Week calendar

ZOOM AV APP

memo att skriva listor, klockan för alarm

Dator

Har du tillgång till en dator i ditt hem?

	Procent	Värde
Ja	96.4%	27
Nej	3.6%	1

Hur kunnig är du på att använda en dator?

	Procent	Värde
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en dator	48.3%	14
Jag kan använda dator men skulle behöva mer kunskaper eller hjälpmedel	37.9%	11
Jag kan inte tillräckligt om datorn för det jag vill använda datorn till	13.8%	4

Hur tycker du det är att använda dator?

	Procent	Värde
Lätt	50.0%	13
Varken lätt eller svår	34.6%	9
Svårt	15.4%	4

Har du några hjälpmedel till din dator?

	Procent	Värde
Ja	30.8%	8
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	7.7%	2
Nej	38.5%	10
Nej, men jag skulle behöva hjälpmedel	19.2%	5
Vet inte	3.8%	1

Markera gärna vilka hjälpmedel du använder i din dator!

	Procent	Värde
Diktering/röststyrning	18.8%	3
Förstoring	18.8%	3

Rättstavning	68.8%	11
Speciell mus	12.5%	2
Speciellt tangentbord	6.3%	1
Talsyntes/uppläsningsprogram	50.0%	8
Textremsa i filmer	18.8%	3
Tal till text	18.8%	3
Annat - beskriv vilket	12.5%	2

Annat - beskriv vilket

Saida- som föreslår 5 ord så jag inte behöver fundera över långstavad ord.

tar hjälp av personal

Surfplatta

Har du tillgång till en surfplatta?

	Procent	Värde
Ja	63.3%	19
Nej	36.7%	11

Hur kunnig är du på att använda en surfplatta?

	Procent	Värde
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en surfplatta	42.3%	11
Jag kan använda surfplatta men skulle behöva mer kunskaper eller hjälpmedel	34.6%	9
Jag kan inte tillräckligt om surfplattan för det jag vill använda surfplattan till	11.5%	3
Jag kan inte alls använda surfplatta	11.5%	3

Hur tycker du det är att använda en surfplatta?

	Procent	Värde
Lätt	55.6%	10
Varken lätt eller svår	33.3%	6
Svårt	11.1%	2

Har du några hjälpmedel till din surfplatta?

	Procent	Värde
Ja	23.5%	4
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	17.6%	3
Nej	35.3%	6
Nej, men jag skulle behöva hjälpmedel	11.8%	2
Vet inte	11.8%	2

Beskriv gärna de hjälpmedel du har i din surfplatta

Samlat mina lösen.

Samma som på min dator, telefon och Ipad. TALSYNTERES! jippi för den!

Separat tangentbord

Tangentbord

jag tror jag har appar, men hur som helst just nu kan jag inte använda den då jag kan inte komma in eftersom jag förstår inte när eller hur jag fick en lösenord som jag inte heller kommer ihåg, och därför surfplattan ligger i en byrålådan.

Bakgrundsuppgifter

Vilket år är du född?

Antal	Årtal
3	1980
3	1989
2	1955
2	1969
2	1971
2	1978
1	1960
1	1962
1	1965
1	1966
1	1971
1	1972
1	1973
1	1975
1	1982
1	1983
1	1984
1	1990
1	1991
1	1993
1	2002
1	74

Vilken är din könstillhörighet?

	Procent	Värde
Man	36.7%	11

Kvinna	60.0%	18
Annan	3.3%	1

I vilket län bor du?

	Procent	Värde
Stockholms län	26.7%	8
Uppsala län	3.3%	1
Södermanlands län	10.0%	3
Östergötlands län	6.7%	2
Jönköpings län	3.3%	1
Kronobergs län	3.3%	1
Skåne län	23.3%	7
Hallands län	3.3%	1
Västra Götalands län	3.3%	1
Värmlands län	13.3%	4
Gävleborgs län	3.3%	1

I vilken typ av ort bor du?

	Procent	Värde
Stad	76.7%	23
Mindre samhälle	16.7%	5
Landsbygd	6.7%	2

I vilken typ av boende bor du?

	Procent	Värde
Hyreslägenhet, vanlig	60.0%	18
Bostadrättslägenhet	16.7%	5
Villa	16.7%	5
Gruppboende	3.3%	1
Annat stödboende	3.3%	1

Bor du tillsammans med någon som har en funktionsnedsättning?

	Procent	Värde
Ja	27.6%	8

Nej	69.0%	20
Vet inte	3.4%	1

Vilken är din högsta avslutade utbildning?

	Procent	Värde
Grundskola	10.3%	3
Grundsärskola	3.4%	1
Gymnasium	17.2%	5
Gymnasiesärskola	20.7%	6
Yrkesutbildning/Yrkeshögskola	6.9%	2
Folkhögskola	6.9%	2
Högskola eller universitet	24.1%	7
Annan, beskriv vad	10.3%	3

Annan, beskriv vad

Eftergymnasial utbildning

Fick aldrig den hjälp som behövdes för att klara av skolgång.

Komvux gymnasium har också läst till sjuksköterska på högskola i två år men inte avslutat för jag blev för sjuk i min astma. lever med en 50% lungkapasitet. Har nytta av mina SSK utbildning i mitt nuvarande jobb för HSO Enköping.

Vilket eller vilka av följande tycker du stämmer på din nuvarande situation?

	Procent	Värde
Arbetar	30.0%	9
Arbetslös	16.7%	5
Hemma med barn	3.3%	1
Hemmafru/Hemmaman	3.3%	1
Sjukskriven	13.3%	4
Sjukersättning/Förtidspensionär	23.3%	7
Daglig verksamhet	23.3%	7
Aktivitetsersättning	16.7%	5
Studerar	3.3%	1
Annat, beskriv vad	3.3%	1

Vilken inkomst har du per månad?

	Procent	Värde
0 – 17 999 kronor per månad	58.6%	17
18 000 – 25 000 kronor per månad	10.3%	3
Över 25 000 kronor per månad	13.8%	4
Vet inte	17.2%	5

Hur fick du information om den här undersökningen?

	Procent	Värde
Via e-post	30.0%	9
Via Facebook	33.3%	10
Via en tidning	3.3%	1
En vän tipsade mig	3.3%	1
Från min organisation	30.0%	9
Annat, beskriv hur	20.0%	6

Annat, beskriv hur

Från kerstin IA
Transports kongress
Via mail på jobbet från Uppsala läns HSO.
Via min mamma
personal DV

Är det något du vill tillföra?

För mig med dyskalkyli är t.ex. att deklarerat via internet svårt/omöjligt. Får helt enkelt bara trycka på "skicka in" och hoppas på det bästa, eller om man har tur att någon hjälper en.
Ibland kunskapen jag behöver för att göra min vardagsliv mindre beroende (data, smartphone, surfplatta) och ännu mera självständig, finns hos människor som sprider den som sin försörjning, alltså det kostar. Det är osmart, för att vara mindre självständig kostar samhället högre skatt, skatter som även den som håller inne med kunskapen jag behöver måste vara med och betala.
Jag använder min Ipad mycket på jobbet för att göra anteckningar som jag sedan sänder till min jobb eller hem dator. Gör sedan bearbetning av texten som blir protokoll, rapporter utskick osv. Hur klarade jag mig utan min Ipad? Inköpt feb 2014 på inrådan av dyslexiförbundet som tipsade mig. Jättebra råd som nog har hjälpt mig att bli mer anställningsbar.
Konstiga frågor Antar att det handlar om köp o sälj
Tycker det är jättebra att denna undersökning görs!
min arbetsplats kan vara mer digital när jag ska redovisa vilka timmar jag arbetar då daglig Verksamhet

Begripsam AB

Begripsam AB bedriver verksamhet i syfte att bidra till universellt utformade produkter och tjänster som tillgodoser alla användares behov. Vi utvecklar och tillämpar metoder så att alla, oavsett förmåga kan vara med och påverka hur produkter och tjänster ska vara utformade.

Vi bedriver forskning och utveckling i egen regi eller i samverkan med andra som delar vår vision. Våra metoder och arbetssätt har sin grund i forskning och i våra egna levda erfarenheter. Vi har ett nära samarbete med Föreningen Begripsam.

Vi är experter på hur man i design- och utvecklingsprocesser ska ta hänsyn till högt ställda krav på tillgänglighet, användbarhet och användarupplevelser även när användare har olika funktionsnedsättningar eller på andra sätt avviker från det som anses normalt eller genomsnittligt. Vår spetskompetens ligger i kunskap om psykiska och kognitiva funktionsnedsättningar.

Det yttersta syftet med vår verksamhet är att bidra till ett samhälle där alla människor kan uppfylla sin fulla potential.

Tillsammans med medlemmarna i Föreningen Begripsam deltar vi i standardiseringsarbete på svensk och internationell nivå. Vår VD, Stefan Johansson, är invited expert i W3Cs Cognitive Task Force och som en av grundarna av Funka Nu AB har Stefan satt standarden för hur man arbetar med tillgänglighet på webben i Sverige.